



MARIAŃSKI
GROUP

E-BOOK

Zmiany w Ordynacji Podatkowej
oraz w VAT od 2019 roku.

MARIAŃSKI GROUP
Łódź, styczeń 2019r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP [str. 1](#)

ZMIANY W ORDYNACJI PODATKOWEJ [str. 1](#)

- ▶ Słowniczek pojęć [str. 1](#)
- ▶ Organy podatkowe [str. 1](#)
- ▶ Wydawanie interpretacji indywidualnych [str. 2](#)
- ▶ Zakres odpowiedzialności płatnika i inkasenta [str. 2](#)
- ▶ Zabezpieczenie wykonania zobowiązań podatkowych [str. 3](#)
- ▶ Odsetki za zwłokę [str. 4](#)
- ▶ Dodatkowe zobowiązania podatkowe [str. 4](#)
- ▶ Korekta deklaracji [str. 5](#)
- ▶ Schematy podatkowe [str. 6](#)
- ▶ Klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania [str. 6](#)

ZMIANY W VAT [str. 7](#)

- ▶ Zwrot różnicy podatku [str. 7](#)
- ▶ Wierzytelności nieściągalne [str. 8](#)

WSTĘP

Rewolucja w przepisach prawa podatkowego, którą zapoczątkowało wejście w życie z dniem 1 stycznia 2019 r. szeregu nowelizacji, swoim zakresem nie ominęła Ordynacji podatkowej oraz ustawy o VAT. Przygotowane podsumowanie ma na celu ułatwienie podatnikom zorientowania się w ww. zmianach, przybliżając jednocześnie (w sposób zwięzły) ich główne założenia, a także wskazując podmioty nimi objęte.

Proces uszczelniania systemu podatkowego, którego częścią są wprowadzone zmiany, nakłada na podatników liczne obowiązki i generuje nowe wyzwania.

ZMIANY W ORDYNACJI PODATKOWEJ

SŁOWNICZEK POJĘĆ

ZMIANY:

- ▶ Doprecyzowanie definicji pojęcia korzyści podatkowej
- ▶ Wprowadzenie pojęcia środków ograniczających umowne korzyści.

KONSEKWENCJE: Pojęcie korzyści podatkowej zostało przeniesione z rozdziału dotyczącego klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania do art. 3 zawierającego słowniczek ustawy. Doprecyzowano definicję wskazując, że korzyścią podatkową będzie również korzyść wynikająca z braku obowiązku pobrania przez płatnika podatku, gdy wynika on z okoliczności niepowstania zobowiązania podatkowego, odsunięcia w czasie jego powstania czy obniżenia jego wysokości.

Wprowadzenie w słowniczku ustawowym pojęcia środków ograniczających umowne korzyści podyktowane jest kwestiami porządkowymi w postaci ograniczenia konieczności wielokrotnego powtarzania opisowego charakteru tych środków. Przez środki ograniczające umowne korzyści należy rozumieć przepisy lub inne środki ograniczające lub odmawiające korzyści wynikających z umów podatkowych dotyczących unikania podwójnego opodatkowania, których stroną jest RP.

ORGANY PODATKOWE

ZMIANA:

- ▶ Uzupełnienie zadań Szefa KAS o przeciwdziałanie unikaniu opodatkowania.

KONSEKWENCJE: Szef KAS będzie właściwym organem podatkowym w sprawach, w których może być wydana decyzja z zastosowaniem środków ograniczających umowne korzyści. Będzie organem odwoławczym od decyzji wydanych w sprawach, stwierdzenia nieważności decyzji, wznowienia postępowania, zmiany lub uchylenia decyzji lub stwierdzenia jej wygaśnięcia, a także w sprawach postępowań podatkowych w przypadku unikania opodatkowania. Konsekwencją tych zmian jest utworzenie w Ministerstwie Finansów komórki dedykowanej stosowaniu klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania.



WYDAWANIE INTERPRETACJI INDYWIDUALNYCH

ZMIANY:

- ▶ Ograniczenie możliwości wydawania interpretacji indywidualnych w zakresie przepisów zapobiegających unikaniu opodatkowania.
- ▶ Zmiana mocy ochronnej interpretacji ogólnych oraz objaśnień podatkowych w przypadku unikania opodatkowania.

KONSEKWENCJE: Uzupełniono przepisy ordynacji podatkowej ograniczające możliwość wydawania interpretacji indywidualnych o negatywne przesłanki wszczęcia postępowania, które będą odnosić się do przepisów mających na celu przeciwdziałanie unikaniu opodatkowania, w tym tych zawarte w rozdziale o generalnej klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania oraz dotyczących środków ograniczających umowne korzyści, klauzuli nadużycia prawa zawartej w przepisach ustawy o VAT, tzw. małych klauzul przeciwko unikaniu opodatkowania oraz zagranicznej spółki kontrolowanej.

Przepisy odnoszącej się do ochronnej mocy interpretacji nie będą stosowane w przypadku, gdy stan faktyczny lub zdarzenie przyszłe będące przedmiotem interpretacji indywidualnej stanowi element czynności będących przedmiotem decyzji wydanej z zastosowaniem środków ograniczających umowne korzyści. Odnośnie korzyści podatkowej stwierdzonej w decyzjach wydanych z zastosowaniem przepisów o unikaniu opodatkowania oraz w związku z wystąpieniem nadużycia prawa poprzez dokonanie czynności podlegających opodatkowaniu podatkiem VAT, która pomimo spełnienia warunków formalnych miała na celu osiągnięcie korzyści podatkowych sprzecznych z przepisami, ochronnej mocy interpretacji nie będzie się stosować, jeżeli ta korzyść podatkowa jest skutkiem zastosowania się do utrwalonej praktyki interpretacyjnej, interpretacji ogólnej lub objaśnień podatkowych.

ZAKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI PŁATNIKA I INKASENTA

ZMIANA:

- ▶ Wprowadzenie zakazu przenoszenia winy z płatnika na podatnika w przypadku istnienia powiązań lub struktur powierniczych.

KONSEKWENCJE: Wprowadzono nową regulację, zgodnie z którą nie powinno dochodzić do wyłączenia lub ograniczenia odpowiedzialności płatnika w enumeratywnie wymienionych sytuacjach. Sytuacją taką jest występowanie kontroli między płatnikiem i podatnikiem, które często występują w strukturach agresywnej optymalizacji podatkowej, albowiem kontrola umożliwia manipulację przepływami środków finansowych i niefinansowych bez uzasadnienia ekonomicznego. Tak samo w przypadku posiadania przez podatnika lub płatnika rezydencji podatkowej, miejsca rejestracji lub lokalizacji w raju podatkowym lub innej jurysdykcji, z którą RP nie ma podstaw prawnych do wymiany informacji podatkowych, ponieważ takie rozwiązania służą najczęściej do unikania lub uchylania się od opodatkowania.

Sytuacją objętą nową regulacją jest także pozostawanie w stosunkach o charakterze powierniczym, w szczególności te dotyczące zagranicznych fundacji lub trustów, ze względu na dużą anonimowość, daleko idącą ochronę majątku oraz preferencyjne opodatkowanie są często związane z unikaniem opodatkowania. Odpowiedzialność płatnika nie może być także wyłączona ani ograniczona jeżeli niewykonanie przez płatnika obowiązku nastąpiło w odniesieniu do podmiotu, dla którego na podstawie publicznie dostępnych informacji nie jest możliwe ustalenie udziałowca, akcjonariusza lub podmiotu o zbliżonych uprawnieniach, który posiada co najmniej 10% udziałów w kapitale lub co najmniej 10% praw głosu w organach kontrolnych, stanowiących lub zarządczych, lub co najmniej 10% udziałów związanych z prawem uczestnictwa w zyskach.

ZABEZPIECZENIE WYKONANIA ZOBOWIĄZAŃ PODATKOWYCH

ZMIANA:

- Umożliwienie dokonania zabezpieczenia wykonania zobowiązań podatkowych związanych z unikaniem opodatkowania przez inne organy podatkowe.

KONSEKWENCJE: Dodano regulacje umożliwiające organom podatkowym zabezpieczenia zobowiązań podatkowych, także w związku ze stosowaniem przepisów o unikaniu opodatkowania lub środków ograniczających umowne korzyści. Zabezpieczenia tego można dokonać przed wszczęciem lub przejściem postępowania podatkowego na podstawie przepisów o postępowaniu podatkowym w przypadku unikania opodatkowania. Uniemożliwi to wyzbywanie się przez płatników i podatników majątku mogącego stanowić podstawę do wykonania zobowiązań podatkowych, do czasu przejścia postępowania podatkowego przez Szefa KAS.

Z kolei po wszczęciu lub przejściu w całości lub w części postępowania podatkowego, kontroli podatkowej, kontroli celno-skarbowej przez Szefa KAS na mocy przepisów o postępowaniu podatkowym w przypadku unikania opodatkowania, właściwymi rzeczowo organami do wydania decyzji o zabezpieczeniu przed-wymiarowym będą naczelnicy urzędów skarbowych i naczelnicy urzędów celno-skarbowych.

Odciążenie Szefa KAS w tym zakresie wiąże się z tym, że właściwe miejscowo organy podatkowe posiadają większą wiedzę o podatniku i jego sytuacji majątkowej, co z kolei minimalizuje ryzyko wierzyciela co do niewykonania lub nienależytego wykonania przez podatnika zobowiązania podatkowego. Wydanie decyzji o zabezpieczeniu nastąpi po zasięgnięciu opinii Szefa KAS.

ODSETKI ZA ZWŁOKĘ

ZMIANA:

- ▶ Wyłączenie naliczania odsetek za zwłokę od zaległości związanych z osiągnięciem korzyści podatkowej.

KONSEKWENCJE: Odsetek za zwłokę nie będzie się naliczać za okres od dnia złożenia wniosku o wydanie decyzji w zakresie cofnięcia skutków unikania opodatkowania, do dnia cofnięcia skutków unikania opodatkowania, od zaległości związanych z osiągnięciem korzyści podatkowej. Wobec tego organ podatkowy może zabezpieczyć zobowiązanie z tytułu klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania lub środków ograniczających umowne korzyści jeszcze przed przekazaniem postępowania Szefowi KAS.

DODATKOWE ZOBOWIĄZANIA PODATKOWE

ZMIANY:

- ▶ Nowa jednostka redakcyjna w postaci rozdziału 6a.
- ▶ Wprowadzenie dodatkowego zobowiązania podatkowego.
- ▶ Możliwość podwajania, a nawet potrójania stawki dodatkowego zobowiązania podatkowego w określonych sytuacjach.

KONSEKWENCJE: Zmiana przewiduje wprowadzenie dodatkowego zobowiązania podatkowego związanego z unikaniem opodatkowania, zastosowaniem środków ograniczających umowne korzyści lub przepisów o cenach transferowych. Organ podatkowy, wydając decyzję z zastosowaniem tych przepisów będzie ustalał dodatkowe zobowiązanie podatkowe odpowiadające ułmkowi stwierdzonej w postępowaniu korzyści podatkowej. Celem tej zmiany jest zniechęcanie podatników do unikania opodatkowania poprzez zminimalizowanie ryzyka kalkulacji przez podatników, czy korzyść podatkowa przewyższa ryzyko zakwestionowania transakcji.

Wysokość dodatkowego zobowiązania wynosiłaby 40% kwoty korzyści podatkowej. Wyjątkiem jest sytuacja, gdy decyzja dotyczyć będzie podatku CIT lub podatku PIT (oprócz zryczałtowanych form opodatkowania)- wówczas dodatkowe zobowiązanie podatkowe będzie wynosić 10% sumy niezależnie wykazanej lub zawyżonej straty podatkowej i niewykazanego w całości lub w części dochodu do opodatkowania w zakresie wynikającym z tej decyzji.

Przepisy przewidują też możliwość podwojenia stawek dodatkowego zobowiązania w trzech sytuacjach.

- Po pierwsze, w sytuacji gdy podstawa do ustalenia tego zobowiązania przekracza 15 mln złotych- w zakresie nadwyżki ponad tę kwotę.

- Po drugie, w sytuacji uprzedniego otrzymania przez stronę postępowania ostatecznej decyzji z zastosowaniem przepisów o unikaniu opodatkowania lub środków ograniczających umowne korzyści, gdy nie upłynęło 10 lat od końca roku kalendarzowego, w którym podatnikowi lub płatnikowi doręczono ostateczną decyzję z zastosowaniem przepisów o podstawach ustalenia dodatkowego zobowiązania podatkowego. Ma to skłonić podatników do odstąpienia od przeprowadzania agresywnych optymalizacji, jeżeli ich działania zostały już wcześniej zakwestionowane przez organ podatkowy.
- Trzecią przesłanką jest nieprzedłożenie organowi podatkowemu dokumentacji cen transferowych- wówczas stawka ulegnie podwojeniu w zakresie tej części podstawy ustalenia dodatkowego zobowiązania która dotyczy transakcji, dla której nie przedłożono dokumentacji. Możliwe jest uchylene się od tych skutków, poprzez uzupełnienie niekompletnej dokumentacji w terminie wskazanym przez organ podatkowy.

W przypadku łącznego zaistnienia przesłanki pierwszej i trzeciej (podstawa zobowiązania większa niż 15 mln złotych oraz brak dokumentacji cen transferowych) stawka ulegnie potrojeniu.

Przepisów o dodatkowym zobowiązaniu podatkowym nie stosuje się względem osoby fizycznej, która za ten sam czyn ponosi odpowiedzialność za wykroczenie skarbowe albo za przestępstwo skarbowe.

KOREKTA DEKLARACJI

ZMIANA:

- ▶ Przyznanie jednokrotnego prawa do skorygowania deklaracji oraz cofnięcia skutków unikania opodatkowania.

KONSEKWENCJE: Podatnikowi lub płatnikowi przysługiwać będzie jednokrotnie prawo do skorygowania deklaracji oraz cofnięcia skutków unikania opodatkowania w toku postępowania podatkowego w przypadku unikania opodatkowania, przed wdaniem decyzji w pierwszej instancji. Ponowne skorygowanie deklaracji po zakończeniu postępowania podatkowego nie wywoła skutków prawnych w zakresie, w jakim wcześniej dokonana korekta przewidywała cofnięcie skutków unikania opodatkowania.

Korektę będzie należało składać wraz z uzasadnieniem.
Ułatwi to organom ustalenie przyczyn tej korekty.

Korekta nie będzie wywoływała skutków prawnych w zakresie cofnięcia skutków unikania opodatkowania, jeżeli tylko częściowo uwzględni ocenę prawną związaną z unikaniem opodatkowania zawartą w zawiadomieniu lub nie uwzględni tej oceny wcale.

W uzasadnieniu do ustawy wprowadzającej zmiany wskazano, że tylko częściowe wycofanie się przez stronę postępowania z unikania opodatkowania, będzie skutkowało koniecznością wydania decyzji na podstawie przepisów o unikaniu opodatkowania lub o środkach ograniczających umowne korzyści.

Uprawnienie do skorygowania deklaracji w toku postępowania podatkowego nie będzie przysługiwało jeżeli postępowanie podatkowe prowadzone będzie w wyniku uchylecia przez organ odwoławczy lub sąd administracyjny decyzji organu podatkowego wydanej w pierwszej instancji oraz gdy nie upłynęło 10 lat od końca roku kalendarzowego, w którym podatnikowi lub płatnikowi doręczono ostateczną decyzję wydaną z zastosowaniem przepisów o podstawach ustalenia dodatkowego zobowiązania podatkowego albo środków ograniczających umowne korzyści.

SCHEMATY PODATKOWE

ZMIANY:

- ▶ Wprowadzenie nowej jednostki redakcyjnej w postaci rozdziału 11a.
- ▶ Wprowadzenie obowiązku informowania o schematach podatkowych.

KONSEKWENCJE: Zmiana polega na wprowadzeniu nowej instytucji obowiązkowego ujawniania informacji o schematach podatkowych. Przepisy przewidują w szczególności określenie definicji schematu podatkowego oraz przesłanek raportowania, wskazania podmiotów obowiązanych do przekazywania informacji, określenie organu podatkowego, do którego będzie trzeba kierować te informacje, zakres tych informacji, sposób i terminy raportowania oraz konsekwencje niewywiązania się z obowiązków. Informacje to posłużą organom podatkowym do identyfikacji zagrożeń generowanych przez agresywne planowanie podatkowe, co z kolei pozwoli na szybsze podejmowanie kroków legislacyjnych i regulacyjnych, ochraniających dochody budżetu państwa z podatków.

Raportowaniu będą podlegać schematy podatkowe, w odniesieniu do których pierwsze działanie związane z ich realizacją zostało wykonane po dniu 25 czerwca 2018 r. oraz krajowe schematy podatkowe, w odniesieniu do których pierwsze działanie związane z ich realizacją zostało wykonane po 1 listopada 2018 r.

KLAUZULA PRZECIWKO UNIKANIU OPODATKOWANIA

ZMIANY:

- ▶ Rozbudowanie definicji unikania opodatkowania.
- ▶ Doprecyzowanie przesłanki sztuczności.

KONSEKWENCJE: Nowa definicja unikania opodatkowania przewiduje, że czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli osiągnięcie tej korzyści, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem lub celem ustawy podatkowej lub jej przepisu, było głównym lub jednym z głównych celów jej dokonania, a sposób działania był sztuczny.

Z kolei zmiana w zakresie przesłanki sztuczności wskazuje, że sposób działania nie jest sztuczny, jeżeli na podstawie istniejących okoliczności przyjmiemy, że podmiot działający rozsądnie i kierujący się zgodnymi z prawem celami zastosowałby ten sposób działania w dominującej mierze uzasadnionych przyczyn ekonomicznych, nie zaliczając do nich celu osiągnięcia korzyści podatkowej sprzecznej z celem ustawy lub jej przepisu. Takie sformułowanie przesłanki umożliwi zastosowanie jej do większej ilości stanów faktycznych.

Co więcej, rozszerzono katalog sytuacji mogących świadczyć o tym, że sposób działania był sztuczny o trzy nowe punkty. Pierwszy wskazuje na występowanie sytuacji, w której osiągnięta korzyść podatkowa nie ma odzwierciedlenia w poniesionym ryzyku lub przepływach pieniężnych tego podmiotu w takim stopniu, że należy uznać, że działający rozsądnie podmiot nie wybrałby takiego działania. W drugim wskazano na występowanie zysku przed opodatkowaniem, który jest nieznaczny w porównaniu do korzyści podatkowej, która nie wynika bezpośrednio z rzeczywiście poniesionej ekonomicznej straty. W trzecim przewidziano angażowanie podmiotu, który w rzeczywistości nie prowadzi działalności gospodarczej lub nie pełni istotnej funkcji ekonomicznej, lub który posiada siedzibę lub miejsce zamieszkania w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową.

ZMIANY W VAT OD 2019 ROKU

ZWROT RÓŻNICZY PODATKU

ZMIANA:

- ▶ Zmiana zasad zwrotu podatku.

KONSEKWENCJE: Odstąpiono od wymagania składania wraz z deklaracją odrębnego, umotywowanego wniosku o zwrot podatku oraz o zwrot w przyspieszonym terminie. Samo złożenie deklaracji z wykazaną kwotą do zwrotu, może być potraktowane jak wniosek o zwrot lub przyspieszenie terminu zwrotu.

WIERZYTELNOŚCI NIEŚCIAĞALNE

ZMIANY:

- ▶ Doprecyzowanie tzw. ulgi na złe długi.
- ▶ Skrócenie terminu na możliwość dokonania przez wierzyciela korekty.

KONSEKWENCJE: Zmiany pozwolą na zmniejszenie podstawy opodatkowania oraz związanego z nią podatku należnego w przypadku niezapłaconych wierzytelności, które nie zostały zbyte i od których terminu płatności upłynęło już 90 dni.

Po stronie dłużników skrócono termin ze 150 do 90 dni na dokonanie przez nich obowiązkowej korekty odliczonej kwoty podatku wynikającej z faktury, w przypadku nieuregulowania należności z niej wynikającej. Dłużnik ma obowiązek dokonania takiej korekty, chyba że ureguluje należność odpowiednio w całości lub w części lub pozostaje w trakcie postępowania restrukturyzacyjnego, upadłościowego lub w trakcie likwidacji.

Wprowadzone zmiany mają pozytywnie wpłynąć na kondycję finansową wierzyciela, uwalniając wcześniej dodatkowe środki finansowe. Z kolei skrócenie terminu dla dłużnika ma go zmobilizować do spłaty wierzytelności, a tym samym do zmniejszenia zatorów płatniczych w obrocie gospodarczym.



Uprzejmie prosimy abyście Państwo potraktowali niniejszy materiał jako informacyjny i nie mający charakteru opinii lub porady prawnej.

W razie jakichkolwiek pytań lub wątpliwości zapraszamy Państwa do kontaktu:

kancelaria@marianskigroup.pl

tel. 42 207 76 76

Informacje o bieżącej działalności Kancelarii, zakresie praktyki oraz wszystkie alerty Możecie znaleźć Państwo

Na naszej stronie internetowej:

www.marianskigroup.pl





MARIAŃSKI
GROUP

PROF
ESJON
ALIZM
& PASJA

Mariański Group Kancelaria Prawno-Podatkowa

ul. Tylna 4c lok. 1, 90-348 Łódź

www.marianskigroup.pl
kontakt@marianskigroup.pl